

พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

LEADER'S BEHAVIOR OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND ENVIRONMENT
MANAGEMENT IN SCHOOL UNDER SUPHANBURI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

วิราภรณ์ วิไลประเสริฐ¹

ประเสริฐ อินทร์รักษ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 2) การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 3) ความสัมพันธ์พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 103 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน และครูผู้สอน 1 คนรวมทั้งหมด 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามตามแนวคิดของ ฮาลปิน (Halpin) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (f) ร้อยละ (%) ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เป็นแบบพฤติกรรมด้านมุ่งงาน อยู่ในระดับมาก
2. การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 3 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการวางแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการดำเนินการและการปฏิบัติการสำหรับ 2 ด้านที่เหลือคือ ด้านการตรวจสอบการปฏิบัติการและการแก้ไข และด้านการทบทวนการจัดการ อยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

The purposes of this research were to determine : 1.the behavior of school administrator under Suphanburi Primary Educational service Area Office 2, 2.the school environment under Suphanburi Primary Educational service Area Office 2 and 3.the relationship between leader's behavior of school administrator and environmental management in school under Suphanburi Primary Educational service Area Office 2. The sample were 103 primary schools under Suphanburi Primary Educational service Area Office 2. The respondents were school director or deputy director and teachers totally 206 respondents .The instrument for collecting the data was a questionnaire. The statistics used in this study were frequency, Percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product – moment correlation coefficient.

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The findings of this study were as follows:

1. The leader's behaviors of school administrators under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2 was task oriented with rated at a high level.
2. The Environment Management in Schools under Suphanburi Primary Educational service Area Office 2 in overall and each aspect were high level. They ranked from the highest arithmetic mean to lowest arithmetic mean as follows : policy setting, planning, implementing ,check and act respectively.
3. There was significant relationship between leaders behaviors of school administrator and environment management in school under Suphanburi Primary Educational service Area Office 2 at .01 significant level .

บทนำ

ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาหนึ่งที่มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ในระยะเวลา 4-5 ปีที่ผ่านมา มีสัญญาณเตือนจากธรรมชาติมากขึ้นทุกวัน เช่น ค.ศ. 2004 เกิดพายุเฮอริเคนแคทรีนา ในประเทศบราซิล เกิดเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิ ค.ศ. 2005 เกิดพายุเฮอริเคนเอดลีในเม็กซิโก น้ำท่วมใหญ่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จีน และอินเดีย ได้ฝนทุเรียนในฟิลิปปินส์ พายุน้ำแข็งในสหรัฐอเมริกา ประเทศเนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี ค.ศ. 2007 เกิดภาวะเรือนกระจกในตอนเหนือของประเทศไทย ได้แก่อำเภอเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน เกิดคลื่นสึนามิบริเวณหมู่เกาะโซโลมอน และในปี ค.ศ.2012 ประเทศไทยเกิดปัญหาน้ำท่วมครั้งใหญ่ และปัญหาด้านอื่นๆ อีกมากมาย เช่น การตัดต้นไม้ น้ำ ดิน อากาศ เช่น การปล่อยของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมลงสู่แม่น้ำ การทิ้งขยะมูลฝอยลงบนถนนหรือท่อระบายน้ำ ทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสียเป็นผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน จึงจำเป็นต้องมีที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพของสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น และตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมก็คือมนุษย์ จึงอาจกล่าวได้ว่ามนุษย์เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม และเป็นผู้รับผลจากการกระทำดังกล่าว มนุษย์จึงจำเป็นต้องมีหน้าที่ในการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกัน และสิ่งที่ทำให้มนุษย์แก้ปัญหาดังกล่าวได้นั้น จำเป็นต้องให้ความรู้ความเข้าใจ การมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มตั้งแต่เด็ก ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีความสำคัญเพราะเป็นสถาบันที่เด็กเข้าไปเรียน เล่นโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงพฤติกรรมผู้นำที่ดีต้องมี การปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นซึ่งกันและกัน ผลักดันหรือควบคุมสมาชิกเพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดขององค์กร นอกจากพัฒนาโครงสร้าง ในทุกด้าน รวมไปถึงด้านการเป็นผู้นำสิ่งแวดล้อมและความสะอาดเพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชาและนักเรียนได้ทำตามเป็นแบบอย่าง และส่งผลให้บรรยากาศในสถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีความสุขและอยากมาเรียนทุกวัน (มูลนิธิสิทธิมนุษยชน, 2558 หน้า 1)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
2. เพื่อทราบการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบพร้อมทั้งศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำ ศึกษาจากตำรา เอกสารวิชาการ รายงาน ข้อมูลสถิติ ข้อมูลสารสนเทศ บทความ และงานวิจัยต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ แล้วนำข้อมูลดังกล่าวปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำในการทำโครงงานวิจัย แล้วนำเสนอภาคีเพื่อขออนุมัติโครงงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการการวิจัยเป็นขั้นตอนในการจัดสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นำเครื่องมือไปทดลองใช้และหาความเชื่อมั่นเพื่อปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง รวบรวมเครื่องมือมาตรวจสอบความสมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูล แปรผลและเขียนเป็นรายงานผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการตรวจสอบและอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ แล้วจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ประชากร

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 137 โรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยโรงเรียนในอำเภออุทุมพร จำนวน 54 โรงเรียน อำเภอสองพี่น้อง จำนวน 55 โรงเรียน อำเภอดอนเจดีย์ จำนวน 28 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้กำหนดขนาดของตัวอย่างโดยกำหนดจากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 หน้า 607-610.) จากประชากร 137 โรงเรียน ได้ขนาดตัวอย่างของโรงเรียน 103 โรงเรียน และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและกระจายผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) จำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วย อำเภอสองพี่น้อง อำเภออุทุมพร อำเภอดอนเจดีย์ ตามขนาดของโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ เล็ก กลาง ใหญ่ ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามขนาดโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ขนาดโรงเรียน อำเภอ	ประชากร			รวม	กลุ่มตัวอย่าง			รวม
	เล็ก	กลาง	ใหญ่		เล็ก	กลาง	ใหญ่	
อุทุมพร	29	24	1	54	21	18	1	40
สองพี่น้อง	21	31	3	55	16	23	2	41
ดอนเจดีย์	18	9	1	28	14	7	1	22
รวมทั้งสิ้น	68	64	5	137	52	48	4	103

ผู้ให้ข้อมูล

สถานศึกษาในแต่ละแห่งกำหนดผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน และครูฝ่ายอาคารสถานที่จำนวน 1 คนรวมทั้งหมด 206 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน อายุราชการหรือประสบการณ์ทำงาน
2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ดังนี้

2.1 ตัวแปรต้น (X_1) คือตัวแปรที่เกี่ยวกับ

พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารตามแนวคิดของฮาลปิน (Halpin)

2.2 ตัวแปรตาม (X_2) ได้แก่ การจัดการ

สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนตามแนวคิดของ สุเทพ ชีรศาสตร์ เกี่ยวกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน 5 ด้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ลักษณะเครื่องมือ วิธีสร้าง และการให้คะแนนในแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ตำแหน่งปัจจุบัน 5) อายุราชการหรือประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารใช้แบบสอบถามของ Halpin (อ้างถึงใน Paul Hersey and Kenneth H. Blanchard, 1982. หน้า 91-94.) เพื่อวัดระดับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนตามแนวคิดของสุเทพ ชีรสาคร กับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนการประเมินค่า 5 ระดับของไลเคิร์ต (Likert's rating scale, 1963 หน้า 74) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารหรือการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีน้ำหนัก 1 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย ให้มีน้ำหนัก 2 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารหรือการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ให้มีน้ำหนัก 3 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารหรือการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ให้มีน้ำหนัก 4 คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารหรือการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีน้ำหนัก 5 คะแนน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและนำผลจากการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือ โดยการปรึกษาและรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามและเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และ ภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (try – out) กับ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี

เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลจริง จำนวน 15 โรงเรียน
ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1974 หน้า 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .883

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ศึกษา และข้อคำถามที่ต้องการทราบในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 วิเคราะห์โดยการหาค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำไปเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981. หน้า 182) ดังนี้

1.00 – 1.49 หมายถึง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารหรือการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

1.50 – 2.49 หมายถึง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารหรือการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับ น้อย

2.50 – 3.49 หมายถึง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารหรือการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง

3.50 – 4.49 หมายถึง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารหรือการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

4.50 – 5.00 หมายถึง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารหรือการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2” ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 3 ตอน ดังนี้

1. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยส่วนใหญ่พบว่าเป็นแบบมุ่งงานและอยู่ในระดับมาก
2. การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้านโดยเรียงลำดับเฉลี่ยจากมาก

ไปน้อยดังนี้ การกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}$ = 4.83, S.D. = .26) การวางแผนการดำเนินงานสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}$ = 4.70, S.D. = .36) การทบทวนการจัดการ ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = .48) และอีก 2 ด้านอยู่ในระดับมาก การตรวจสอบการปฏิบัติงานและการแก้ไข ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = .47) และการดำเนินการและการปฏิบัติการ ($\bar{X}$ = 4.37, S.D. = .46) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงานกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_{tot}
X_1	.412**	.625**	.507**	.504**	.513**	.666**

3. พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงานมีความสัมพันธ์กับการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมผู้นำกับการจัดการสิ่งแวดล้อมพบว่า ทุกด้าน มีความสัมพันธ์กัน

การอภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี สรุปเป็นแบบมุ่งงาน อาจเป็นเพราะนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมุ่งเน้นให้ผู้บริหารมีอรรถิพให้มีความสำคัญกับงาน จึงทำให้ผู้บริหารมุ่งงานมากเกินไปและสอดคล้องกับแนวคิดของฮาปิน (อ้างถึงใน Paul Hersey and Kenneth H. Blanchard, 1982, หน้า 91-94) ตรงกับพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงาน จากผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วินัย ทิมชัยงาม, 2549) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทราเขต 2 พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทราเขต 2 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้การเข้าสังคมได้ดี การให้การยอมรับนับถือการมีความคิดริเริ่มการโน้มน้าวจิตใจการประสานงานการให้ความช่วยเหลือและการรู้จักปรับปรุงแก้ไข

2. จากผลการวิจัยพบว่าการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ด้านแต่พบว่ามี 2 ด้านที่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีบทบาทหลักในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับงานวิชาการโดยตรง แต่ไม่ได้เน้นการจัดการ

สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนในโรงเรียนมากนัก ผู้บริหารและบุคลากรจึงตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้มากเพราะสิ่งแวดล้อมดีผู้เรียนก็มีความสุขในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (สุเทพ ชีรศาสตร์, 2542) ให้ความหมายของสิ่งแวดล้อมตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “environment” สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น นับตั้งแต่คน สัตว์ ดิน น้ำ ต้นไม้ ภูเขา ตลอดจนอาคารบ้านเรือน ถนนหนทางสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ รวมถึงทั้งขนบธรรมเนียมด้วยการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนตามแนวคิดของสุเทพ ชีรศาสตร์ ด้านที่ 1 การกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมด้านที่ 2 การวางแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมด้านที่ 3 การดำเนินการและการปฏิบัติการด้านที่ 4 การตรวจสอบการปฏิบัติการและการแก้ไขด้านที่ 5 การทบทวนการจัดการเมอรรอลและเทรนเตอร์ (Malone and Tranter, 2003) ได้ศึกษาเรื่องบรรยากาศสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียนต่อการจัดการและการออกแบบของบริเวณโรงเรียน พบว่า ความแตกต่างที่หลากหลายระหว่างโรงเรียน โดยเฉพาะประเภทของการเล่นและสภาพแวดล้อมมีผลต่อการเรียนรู้และมีความสัมพันธ์กับคุณภาพทางกายภาพของโรงเรียนและยังพบว่าเกี่ยวข้องกับการใช้และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมภายนอกห้องเรียนเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับ (สุจินตรา ฝริตะ โกมล, 2548) ศึกษาเรื่อง การจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี พบว่า 1) ความพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิชาการและด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านกายภาพอยู่ในระดับปานกลาง 2) ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โดย

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับนี้ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารจัดการ และด้านกายภาพ ตามลำดับ 3) ความพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ไม่มีความแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน และสอดคล้องกับ (ศุภาพร ผิวงาม,2549) ศึกษาเรื่องการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอคำชะอี จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอคำชะอี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่การกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม การวางแผนดำเนินงานสิ่งแวดล้อม และการดำเนินการ การปฏิบัติการ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่การตรวจสอบและการปฏิบัติการแก้ไข และการทบทวนการจัดการ

3. ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นแบบมุงงานมีความสัมพันธ์กับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องมาจากการวินิจฉัยทุกส่วนมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน สอดคล้องกับ (พรพจน์ ศรีตัน,2551) ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 และ 2 พบว่าผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจอยู่ในระดับสูง (สุจินตรา ฤทธิ์โกมล,2548) ศึกษาเรื่องการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี พบว่า 1) ความพอใจต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิชาการและด้านการบริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านกายภาพ อยู่ในระดับปานกลาง 2) ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับนี้ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารจัดการ และกายภาพ ตามลำดับ 3) ความพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ไม่มีความแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้เสนอแนะการวิจัยไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมผู้บริหาร เรื่องการจัด

ระบบโครงสร้างการทำงานของโรงเรียนมีความสำคัญต่อกระบวนการบริหาร สถานศึกษาต้องดำเนินการวินิจฉัยสภาพการทำงาน ปัญหา และแนวทางในการพัฒนาองค์การเพื่อให้งานบริหารบรรลุเป้าหมาย

2. ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ครูจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมผู้นำของโรงเรียนในแต่ละด้าน
2. ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

รายการอ้างอิง

พรพจน์ ศรีตัน , “การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 และ 2 ” (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิต

พัฒนบริหารศาสตร์, 2551), บทคัดย่อ

มูลนิธิกิจกรรมธรรมชาติ , ธรรมชาติกำลังเตือนมนุษย์ให้หยุดทำร้ายธรรมชาติ. [ออนไลน์],เข้าถึงได้จาก <http://www.agrinature.or.th/article/168>. เข้าถึงเมื่อ 15 มีนาคม 2558 , 1.

วินัย ทิมย้ายงาม, “พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละโว้ เขต 2” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนินทร์,2549),บทคัดย่อ

ศุภาพร ผิวงาม,การจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอคำชะอี จังหวัดสุพรรณบุรี (สารนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2549) บทคัดย่อ

สุจินตรา ฤทธิ์โกมล, “การจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี”(สารนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2548),บทคัดย่อ

- สุเทพ ชีรสาตร์, ISO 14001, มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2542
- Malone, Karen and Paul Tranter. "Children's Environmental Learning and the Use, Design and Management of school grounds." 13(2), 2003. Retrieved from <http://Colorado.edu/journal/cye>.
- อ้างอิงใน H. Blanchard Paul Hersey and Kenneth. Management of Organizational Behavior: Utilizing Human Resources, 4th Ed. 1982. 91-94.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. v. 30, 607-610.
- Cronbach, Lee J., **Essentials of Psychological Testing**, 3rd ed. (New York : Harper & Row Publishers, 1974), 161.
- Likert Rensis, **The Human Organization** (New York : McGraw – Hill, 1963), 74.
- John W. Best, Research in Education, 4th ed. New Jersey : Prentice – Hall Inc., 1981, p. 182.

